

**Puulan
seutuopisto**

Puulan seutuopiston strategia 2026-2030

Seutuopiston perustiedot

Puulan seutuopisto on Joutsan, Kangasniemen ja Toivakan kuntien alueella toimiva kansalaisopisto, jota hallinnoi Joutsan kunta. Opistot yhdistyivät v. 2005. Vakituksia opettajia ja muuta henkilöstöä on yhteensä 4 ja tuntiopettajia on noin 90. Opetusta järjestetään keskustaajamien lisäksi myös kylillä.

Monipuolisen kansalaisopisto-opetuksen lisäksi seutuopisto tarjoaa taiteen perusopetusta musiikkikoulussa Joutsassa ja Toivakassa, sekä taidekoulun opetusta Joutsassa, Kangasniemellä ja Toivakassa. Seutuopistossa aloitettiin kotoutumiskoulutus helmikuussa 2025.

Toiminta-ajatus / missio

Kansalaisopisto järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Kansalaisopistossa järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kestävän elämäntavan toteutumista. Kansalaisopistossa korostuvat yhdenvertainen mahdollisuus kehittää itseään, omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Arvot

1. Sivistys ja osaaminen: Kurssitarjontamme keskittyy sivistyksen, kädentaitojen ja muiden hyvinvointia lisäävien tietojen ja taitojen tuottamiseen perinteitä kunnioittaen ja nykyaikaan muokaten.
2. Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja saavutettavuus: Mahdollistamme matalan kynnyksen osallistumisen kursseille ja toimimme yhä useammin myös virtuaalisesti.
3. Vastuullisuus ja avoimuus: Edistämme kestävän elämäntavan mahdollisuuksia. Toimintamme on läpinäkyvää ja avointa.
4. Rohkeus, uteliaisuus ja oppimisen vapaus: Uskallamme tehdä uusia ratkaisuja, kehittää uusia kursseja ja uudistaa toimintaamme. Kutsumme kuntalaiset kokeilemaan uusia harrastuksia ja oppimaan uutta. Toimintamme vastaa ajan haasteisiin kokeilemalla uusia toimintamalleja ja ratkaisuja.

Visio

Seutuopisto on näkyvä ja innovatiivinen tiedon, taidon, taiteen ja kulttuurin oppimisympäristö. Seutuopisto on merkittävä kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäjä lisäten alueen elinvoimaisuutta ja sen pito- ja vetovoimaa. Seutuopisto käyttää joustavasti uusia ja hyväksi havaittuja opetusmenetelmiä uusien sisältöjen ja ilmiöiden opettamiseen perinteisiä taitoja unohtamatta.

Toimintaympäristö (SWOT)

Vahvuudet (S)	Heikkoudet (W)
Ammattitaitoinen pysyvä henkilökunta Hyvä johtaminen Ketterä, pieni opisto, pystyy reagoimaan nopeasti esim. toiveisiin, joustavuus Kolmen kunnan yhteinen opisto voimavarana, (jos ei olisi yhteistä opistoa, miten vapaa sivistystyö järjestyisi) Hyvä ja keskusteleva kuntayhteistyö kuntien, lautakunnan ja henkilöstön kanssa Valmis infra ja organisaatio, tuttu ja turvallinen opisto, tiivis toimintaympäristö Paikoitellen hyvät ja tarkoitukseen soveltuvat tilat Monipuolisuus kurssitarjonnassa Vakiintunut asiakaskunta Avoin toimija Avoin ja vuorovaikutteinen työyhteisö Kotouttamiskoulutus, tilanteeseen reagointi Ainutlaatuinen toimija	Tuntiopettajien saatavuus (välimatkat) Tuntiopettajien puute tietyissä aineissa Maantieteellisesti hajallaan, hankaloittaa joissain tapauksissa, etäisyydet, siirtymät, työyhteisön hajanaisuus Omien tilojen puute Kurssien peruuntuminen - asiakkaan luottamus Sisäinen ja ulkoinen tiedotus (sopivissa määrin), näkyvyys Tehtäväkuvien toteuttaminen, yksinäinen työ Vakituisen henkilöstön vähäinen määrä riittää vain toiminnan ylläpitämiseen.
Mahdollisuudet (O)	Uhat (T)
Yhteistyön rakentaminen koulutustarjonnassa (esim. Gradia, ESEDU, lukiot) Uudet tekniikat, parempi saavutettavuus Hankerahoitus toiminnan kehittämiseen Opistosta tiedon välittäminen laajemmalti ja kohdennetusti Kumppanuudet, yhteistyö ja verkostoituminen eri toimijoiden kanssa Työikäisten potentiaalin hyödyntäminen Uusien ja tarkempien kohderyhmien tunnistaminen (esim. pitkäaikaistyöttömät tai yrittäjät) Kansainvälistyminen Kansalaisopistoa koskevat lakiuudistukset Ekologisen jälleenrakentamisen ja kestävän elämäntavan ympärille uutta kurssitoimintaa	Talous: taloudellisten resurssien väheneminen, valtion osuuden pieneneminen Ikärakenne, väestön ikääntyminen ja vähentyminen, väestökato Asiakkaat vähenevät, kurssitoiminta (tuntimäärät) hiipuu, valtionosuudet vähenevät Uusia kursseja tuottavia opettajia ei löydy Sitoutuneisuus opistoon, opettajien sitoutuminen, opiskelijoiden sitoutuminen Kilpaileva harrastustoiminta Ukrainan sodan laajeneminen

Strategiset tavoitteet

Strategiakyselyssä (syksy 2025) vastaajien tärkeimmiksi arvioimia tavoitteita:

1. Monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta (myös virtuaalinen)
2. Kestävän elämäntavan edistäminen
3. Työllisyyden edistäminen (esim. työelämä- ja digitaidot)
4. Verkkokurssit ja virtuaalinen kurssitarjonta
5. Seutuopiston markkinoinnin ja vetovoiman lisääminen

Opistolautakunnan strategiaseminaarissa määritellyjä muita tavoitteita:

1. Taiteen perusopetukseen (taide- ja musiikkikoulu) panostaminen.
2. Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.
3. Ajanmukainen, mutta perinteitä kunnioittava kurssitarjonta.
4. Yksilöllisen ja yhteisöllisen palvelun ja opetuksen tarjoaminen, työllisyyden edistäminen - esim. digitaidot

Strategiset tavoitteet 2026-2030

1. Kysyntää vastaava, nykyaikaan sopiva ja laadukas kurssitarjonta – perinteitä kunnioittaen
2. Kaikenikäisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen – kestävän elämäntavan edistäminen
3. Opiston asema laadukkaana opetuksen tarjoajana säilyy hyvänä seutukunnalla, ja toimintaa kehitetään
4. Taide- ja musiikkikoulujen suosion ja laadun ylläpitäminen
5. Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen kuntien tarpeiden mukaisesti
6. Opiskelijamäärän laskun taittaminen eri kohderyhmiä tavoittavalla markkinoinnilla ja hyvällä kurssitarjonnalla. Myös etäopintojen lisääminen edistää tätä tavoitetta.

Tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, tulokset

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT	TULOKSET/ TAVOITE
Strategiset tavoitteet Kysyntää vastaava, nykyaikaan sopiva ja laadukas kurssitarjonta; perinteitä kunnioittaen	Kurssitoivekyselyt ja asiakaspalautekyselyt ja/tai -haastattelut, tilastot, ajan hengen seuranta ja kysynnän ennakointi	Osallistujamäärät + kurssimäärät	Netto-opiskelijamäärä kasvaa 1% edelliseen vuoteen verrattuna
	Palaute ja asiakastyytyväisyys		Palautteesta analyysi, ja tarvittavat toimenpiteet
	Tyytyväisyyskyselyn ka > 4		
	Alueen perinteiden huomioiminen tarjonnassa	Alueen perinteisiin liittyvien kurssien määrä	Perinteisiin liittyvien kurssien määrän ja kysynnän selvittäminen (vuosi 1) ja alueen perinteiden vakiinnuttaminen kurssitarjonnassa.
			Kyselyjen pohjalta kehitetään kurssitoimintaa kaikenikäisille ja eri kohderyhmille
Taide- ja musiikkikoulun suosion ja laadun ylläpitäminen Kysyntää vastaava	Taide- ja musiikkikoulun opetuksen kehittäminen tuleva lakiuudistus huomioiden ja ”iloa taideharrastuksesta” periaatteella	TPO:n kurssimäärät, osallistujamäärät, opetustuntimäärät, suoritteet	Kurssimäärät, osallistujamäärät, opetustuntimäärät ja suoritteet pysyvät samalla tasolla tai kasvavat
Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen kuntien tarpeen ja sopimusten mukaisesti.	Yhteistyössä työelämyksen alueen ja kuntien kanssa tarpeen määrittely ja sen mukaisen koulutuksen järjestäminen	Kotoutumiskoulutuksen tavoitetaso: työlliset B1.1. ja työvoiman ulkopuoliset A2.1-A2.2.	Oppijat saavuttavat koulutukselle asetetun tavoitetason
Kaikenikäisten hyvinvoinnin edistäminen	Kurssien tarjoaminen vauvasta vaariin (lapset ja nuoret / työikäiset / ikääntyvät)	Osallistujien määrä ikäryhmissä 15-29 ja 30-44	Osallistujamäärän lisääminen ikäryhmissä 15-29 ja 30-44
	Kurssitarjonnassa huomioidaan kestävän elämäntavan edistäminen	Osallistujien ikäjakauma	0-100 v
		Vuosittain järjestetään kestävän elämäntavan idean ympärille kurseja kunnittain	Kestävään elämäntapaan liittyvien kurssien määrän ja kysynnän selvittäminen (vuosi 1) ja vakiinnuttaminen kurssitarjonnassa.
Opiskelijamäärän laskun taittaminen eri kohderyhmiä tavoittavalla markkinoinnilla ja hyvällä kurssitarjonnalla. Myös etäopintojen lisääminen edistää tätä tavoitetta	Tiedotetaan suoraan kohderyhmille mahdollisuuksien mukaan	Osallistujamäärät	Netto-opiskelijamäärä kasvaa 1% edelliseen vuoteen verrattuna
	Markkinoidaan tehostetusti etenkin somessa	Kurssien toteutuminen (määrä, %)	80 % suunnitelluista kurseista toteutuu
	Edistetään näkyvyyttä eri kanavissa ja ollaan läsnä tapahtumissa	Asiakkaiden tavoittaminen (somen mittarit; klikkaukset ja laskurit www-sivut)	FB ja Insta-seuraajien määrä kasvaa 5% vuositasona
		Osallistumisten lukumäärä	Osallistutaan 6 tapahtumaan/vuosi

Talous Talouden seuranta Hankkeiden hyödyntäminen Yritysten ja järjestöjen kanssa yhteistyön lisääminen	Talouden seuranta tehdään vähintään neljännesvuosittain rehtorin toimesta ja opistolautakunnassa, talousarvio syksyisin, opintomaksut tarkistetaan vuosittain	Hinta €/opetustunti TA:n seuranta (%) kvartaaleittain	Laskennallinen tuntihinta pysyy OKM:n määritelmän (VOS) alapuolella Talousarvion mukainen toiminta
	Hankerahoitusta haetaan ajoittain tukemaan taloutta ja edistämään kehitystä	Hankkeissa määriteltyjen tavoitteiden mittarit, eurot	Potentiaaliset hankehaut tarkastetaan seutuopiston strategian näkökulmasta. Uudistuksiin saadaan rahallista lisäresurssia.
	Jatketaan hyvää yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa - asiakkaita lisää, Tyytyväisyyskyselyt, palautteet	Yhteistyön määrä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa Tyytyväisyyskyselyjen tulokset	Kartoitetaan yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa (vuosi 1) ja vakiinnutetaan yhteistyö. Yhteistoimintaa kehitetään kyselyjen tulosten perusteella
Henkilöstö Vakituisen henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen/ylläpitäminen Osaavien tuntiopettajien pitovoiman lisääminen Osaavan henkilöstön rekrytointi	Työhyvinvointia edistävän toiminnan lisääminen, kehityskeskustelut vuosittain	Työn sujuvuus arjessa, kehityskeskustelut Työhyvinvointikyselyn mittarit Lähtökysely	Kehityskeskusteluissa sovitut asiat toteutetaan Puututaan havaittuihin epäkohtiin Työpaikan vaihto johtuu opistosta riippumattomista syistä
	Ajanmukaiset työvälineet ja toimitilat, palkkaus työn vaativuuden ja ammattitaidon mukaan	Kelpoisten hakijoiden määrä/avoin työpaikka	Kelpoisten hakijoiden määrä kasvaa edelliseen hakuun verrattuna
	Kontaktien luominen ja verkostoituminen eri toimijoiden kanssa -opettajien ”jakaminen” ja yhteistyö koulujen kanssa		
Palvelurakenteet ja prosessit Toimivat, turvalliset ja asianmukaiset toimitilat Asiakkaille helppo ja saavutettava palvelupolku Osallistava kurssisuunnittelu	Toimipaikat ja tilat tarkastetaan tarpeen mukaan.	Tarkastettujen toimipaikkojen ja tilojen määrä Asiakastyytyväisyyskysely Kurssitoiveiden määrä	Jokaiselle suunnitellulle kurssille on saavutettavat ja turvalliset tilat. Asiakaspalaute > 4 Parannetaan palvelupolkua palautteen mukaan Kurssitoiveita konkretisoituu toteutuvina kursseina
	Asiakkaalle helppo tavoitettavuus, matalan kynnyksen asiakaspalvelu		
	Asiakastoiveet puolivuositain kyselynä		